

Numai să beneficeze putea, dacă ar fi întreținut relații amicale cu Roma, care s-a adevărat în decursul istoriei de a fi invincibilă și nu să-i cauzeze dificultăți și nesiguranță la frontiere, cu incursiuni, fără rațiune. La o expansiune teritorială, de asemenea nu putea să se cugete, fiind că triburile dace au fost toate supuse puterii sale. Și cum Roma n-a viat decât datorită unei ordine de drept, în istoria încă necunoscută, și unei discipline militare care i-a adus faima în toată lumea antică. Decebal putea să știe, că numai o conviețuire amicală cu românii i-ar fi asigurat existența poporului său.-

Însă nu rațiuni de conservare a poporului dac l-au îndemnat la luptă, cu cel mai temut imperiu al lumii vechi, ci faptul că pe tronul imperiului roman s-a aflat un om bun și impaciuitor, care dorind să-și asigure frontierele îndepărtate dela est a căutat o înțelegere cu impetuosul rege dac, devenit destul de periculos, pentru securitatea Romei. Așa s-a ajuns la o așa zisă pace ruginoasă, încheiată între Decebal și împăratul roman Domițian, care în fond n-a fost decât o împăcare cu dacii și intrarea lor în clientelă romană.- După ce scaunul împărațesc al Romei, a fost ocupat de Nervva Traian, aceste războaie și-au găsit capăt nesiguranței dela frontiera de nord-est a imperiului și pentru a înlătura definitiv pericolul dacilor cari s-au arătat pururi neastâmpărați, a organizat o campanie grandioasă de supunere a lor.

În anul 101 la Viminacium- după ce împarte armata în două- construiește duble pontoane la Lederată (Palanca) și trace Dunărea.¹⁾ Armata principală este condusă de împărat, care însințeză spre Arcidava. Cealaltă, trece Dunărea pe la Diarna și o ia în sus pe Valea Cernei și a Timișului, către același obiectiv: Sarmisegetuza, capitala lui Decebal, din inima munților.

La arcidava pe care o ocupă fără multe greutate și se rezintă împăratului Traian, un trimis al Burilor, aducând un mesaj scris în latinește, pe o ciupercă mare.

1) Király Pá: Dacia Provincia Augusta 1893 - pag. 88